

ที่ อตค.062/2560

23 สิงหาคม 2560

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะผู้สังเกตการณ์อิสระ

โครงการจัดซื้อรถโดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV)

เรียน ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ

สำเนาเรียน 1. อธิบดีกรมบัญชีกลาง

2. ประธานกรรมการคณะกรรมการบริหารกิจการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. สำเนาหนังสือเลขที่ อตค.009/2560/IP/2558-01 ขสมก ลงวันที่ 20 มกราคม 2560
2. สำเนาหนังสือรับรอง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีบริษัทเบสทีริน กรุ๊ป จำกัดขาดส่งงบการเงินปี 2559
3. สำเนาจดหมายจาก สำนักงานกฎหมายมาโนชและเพื่อนทนายความ ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่องรายงานคดี บริษัท เบสทีริน กรุ๊ป จำกัด กรณีกรมศุลกากรเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีแพ่งเรียกชำระภาษีอากรที่ขาดกับบริษัทฯ
4. สำเนาข่าว คำพิพากษาศาลภาษีอากรกลาง ให้บริษัท เบสทีริน กรุ๊ป จำกัด ชำระภาษีอากรที่ขาดพร้อมดอกเบี้ย

อ้างถึงหนังสือเลขที่ อตค.009/2560/IP/2558-01 ขสมก ลงวันที่ 20 มกราคม 2560 เรื่องขอส่งข้อสังเกตของคณะผู้สังเกตการณ์ในโครงการจัดซื้อรถโดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ ตามรายละเอียดที่ทราบแล้วนั้น

เนื่องจาก พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 106 วรรค 1 และ วรรค 2 ระบุว่าในการพิจารณาคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอเข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐนั้น ให้หน่วยงานของรัฐประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการโดยพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาของคู่สัญญาเป็นสำคัญ

กรณีบริษัท เบสทีริน กรุ๊ป จำกัด คณะผู้สังเกตการณ์ยังคงมีความกังวลใจว่า

1. บริษัทฯจะมีความสามารถปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาที่เปิดประมูลหรือไม่ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้
 - 1.1 จากการตรวจสอบข้อมูลกับสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2560 พบว่า บริษัทได้ส่งงบการเงินให้แก่สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรุงเทพมหานคร ในปี 2558 แจ้งว่าบริษัทมีกำไรสุทธิเพียง 5 ล้านบาท และในปี 2559 บริษัทยังไม่ได้ส่งงบการเงิน

ให้แก่ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นความผิดตามประมวล รัชฎาการและทำให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ไม่สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการได้

1.2 ศาลภาษีอากรกลางได้มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559 โดยศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า บริษัท เบสทริน กรุ๊ป จำกัดมีพฤติการณ์ที่จะหลีกเลี่ยงภาษีอากรขาเข้า ตามพ.ร.บ.ศุลกากรฯ จริง โดยสำแดงราคา ทยนต์โดยสารปรับอากาศเป็นเท็จ ในราคาต่ำกว่าราคาจริง จึงพิพากษาให้บริษัท เบสทริน กรุ๊ป จำกัดชำระภาษี อากร พร้อมดอกเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม รวมกว่า 230 ล้านบาท

1.3 ขสมก. ได้บอกเลิกสัญญาโครงการฯ กับบริษัทเบสทริน กรุ๊ปจำกัด โดยให้เหตุผลว่า คณะกรรมการ ตรวจจับรถเห็นว่า คู่สัญญาคือบริษัท เบสทริน กรุ๊ป จำกัด ไม่สามารถพิสูจน์เงินกำเนิดสินค้า ไม่สามารถส่งมอบ รถเมล์เอ็นจีวีทั้งหมด 489 คันได้ครบตามกำหนด แม้จะยังไม่ได้มีการประกาศอย่างถูกต้องตามขั้นตอนว่าเป็นผู้ ใช้งาน แต่ก็ยังเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาศักยภาพของบริษัทที่จะปฏิบัติตามสัญญา หากได้รับเลือกเป็น คู่สัญญาของ ขสมก.

1.4 สืบเนื่องจากข้อ 1.3 ขสมก. ได้ดำเนินการคิดค่าปรับส่งมอบรถล่าช้ารวมเป็นเงินค่าปรับ 780 ล้านบาท โดยที่บริษัทเบสทริน กรุ๊ป จำกัดมีหลักประกันตามหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาเพียง 338 ล้านบาท อันเป็นเหตุควรเชื่อว่าบริษัทมีหนี้สินเป็นจำนวนเงินสูงมาก น่าเชื่อว่าบริษัท เบสทริน กรุ๊ป จำกัดจะไม่มีสภาพคล่อง ทางการเงินที่จะมาเป็นคู่สัญญากับขสมก. ได้อีก

1.5 บริษัท อาร์ แอนด์ เอ คอมเมอร์เชียล วิสิเคิลส์ เอสดีเอ็น บีเอชดี ประเทศมาเลเซีย (บริษัทหนึ่งในกลุ่ม นิติบุคคลร่วมทำงาน ซึ่งเป็นคู่สัญญากับขสมก.) ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีถูกรมศุลกากรตรวจสอบโดยกรมศุลกากร ได้แจ้งผลพิจารณาความผิดฐานสำแดงเท็จ และได้เปรียบเทียบปรับสำหรับกรณีการนำเข้าเบื้องต้น 1 คันและอยู่ ระหว่างดำเนินการสวนที่เหลือ บริษัทฯได้ยอมชำระค่าปรับดังกล่าวกรณีสำแดงเท็จตามคำสั่งศุลกากรเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันรถจำนวน 489 คันซึ่งได้ถูกจัดส่งมายังประเทศไทยแล้ว แต่ไม่สามารถส่งมอบให้กับขสมก.ได้เพราะยังคงติด ค้างชำระภาษีและค่าปรับอีกเป็นจำนวนมาก

1.6 ปัจจุบันปรากฏว่า บริษัทเบสทริน กรุ๊ป จำกัดได้ถูกฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลแพ่ง ในฐานะเป็นผู้ค้ำ ประกันสินเชื่อ ประเภทสินเชื่อซึ่งจำนวน ประมาณ 9 คดี คิดเป็นค่าเสียหายกว่า 850 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการ พิจารณาของศาลแพ่ง

1.7 ระหว่างวันที่ 24 เมษายน 2544 ถึงวันที่ 27 มกราคม 2560 สำนักงานกฎหมาย กรมศุลกากร ได้มี หนังสือถึง ผู้อำนวยการสำนักงานบริการข้อมูลธุรกิจ จำนวน 5 ฉบับ คือฉบับลงวันที่ 24 เมษายน 2554 , 11 เมษายน 2554 , 8 เมษายน 2558, 28 พฤษภาคม 2558 และ 27 มกราคม 2560 ให้ทำการระงับการชำระบัญชี ระงับการขีตชื่อออกจากทะเบียน เพื่อประกอบการพิจารณาในการฟ้องเรียกหนี้ค่าภาษีอากรจากบริษัทเบสทริน กรุ๊ป จำกัด เป็นข้อพิจารณาศักยภาพตามสัญญา ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาศักยภาพของบริษัท เบสทริน กรุ๊ป จำกัด ที่จะปฏิบัติตามสัญญา หากได้รับเลือกเป็นคู่สัญญาของ ขสมก.

2. ในส่วนความเห็นของพนักงานอัยการที่ระบุว่า การประกาศให้บริษัทฯ เป็นผู้ทำงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ว่า ให้ขสมก.ดำเนินการตามขั้นตอนของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาลงโทษผู้ทำงานให้ครบถ้วนนั้น คณะผู้สังเกตการณ์เห็นว่า หากขสมก. ได้ดำเนินการครบถ้วนตามขั้นตอนแล้ว บริษัทเบสทริท กรุ๊ป จำกัด ก็จะต้องเป็นผู้ทำงานตามกฎหมาย และขาดคุณสมบัติในการเข้าประมูลงาน ดังนั้น เห็นสมควรให้ขสมก. มีมาตรการในการพิจารณาในเรื่องนี้ เพื่อไม่ให้เกิดกรณีฝ่าฝืนต่อกฎหมายในภายหน้า

3. คณะผู้สังเกตการณ์พบว่า บริษัท เบสทริท กรุ๊ป จำกัด ได้เป็นผู้เข้าร่วมประมูลงานกับ การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟม.) จำนวน 2 โครงการมูลค่าโครงการหลายพันล้านบาท หากบริษัทฯ ถูกประกาศว่าเป็นผู้ทำงานจะทำให้ขาดคุณสมบัติการเป็นผู้เข้าร่วมประมูลงานในทุกโครงการ นอกจากนี้หากบริษัทเบสทริท กรุ๊ป จำกัด เป็นผู้ประมูลงานได้ทุกโครงการ ก็น่าเชื่อว่า บริษัทฯ อาจจะไม่มีความเสี่ยงที่จะทำงานทุกโครงการให้สำเร็จลุล่วงได้

อย่างไรก็ตามบริษัท เบสทริท กรุ๊ป จำกัด เคยลงนามในข้อตกลงคุณธรรม (IP) ในการยื่นซองประกวดราคาตลอดจนรับทราบเงื่อนไขใน TOR ในการยื่นซองประกวดราคาต่อ ขสมก. มาก่อนแล้ว ซึ่งมีข้อความในข้อตกลงคุณธรรมในข้อ 2.1 ผู้เข้าร่วมเสนอราคาต้องปฏิบัติตามมาตรการและวิธีการดำเนินงานที่จำเป็น เพื่อป้องกันการทุจริตภาครัฐและสนับสนุนให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม จึงไม่สมควรแสดงข้อมูลในซองประกวดราคาที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงดังที่ปรากฏในข่าวทั่วไปว่าแหล่งผลิตรถยนต์ NGV ที่ทางบริษัท เบสทริท กรุ๊ป จำกัด จะส่งมอบกับ ขสมก. นั้น ไม่ตรงกับ TOR อันเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญ ถึงพฤติการณ์และเจตนาของบริษัท เบสทริท กรุ๊ป จำกัด ที่ทาง ขสมก. ควรจะนำมาพิจารณาประกอบในการประกวดราคาในครั้งนี้ด้วย

ด้วยเหตุผลข้างต้น คณะผู้สังเกตการณ์ จึงขอให้ขสมก. นำข้อสังเกตดังกล่าวประกอบการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการโดยพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญาของคู่สัญญา โดย คณะกรรมการผู้สังเกตการณ์ (IO - Senior) ได้ประชุมเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2560 ที่องค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และมีความเห็นให้ยื่นหนังสือนี้ ต่อ ขสมก. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย อัครัสพร)

รองประธานองค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)